

IN EN OM

Geestelijke verzorging

het Humanistisch Verbond

MEDEDELINGEN VOOR DE LEDEN

No. 6

De humanistische beweging zijn we zelf.

„De eerste opgave van een humanistische beweging is er voor te zorgen, dat haar fundamentele opvattingen in zo wijd mogelijke kring bekend zijn. Dat is geen eenvoudige taak, die niet kan worden afgedaan met het opstellen van een verklaring. *Het is een voorlichting gedurende generaties.*”

„Als het humanisme inderdaad wil zijn een vooruitgang, een inspiratie, een gids voor het persoonlijk gedrag, dan moet het aangeboden worden op een wijze die hen aanspreekt, wier noden het ontmoet; dat is de eerste verantwoordelijkheid van de humanistische beweging. Om deze nooit-eindigende taak op gepaste wijze te kunnen vervullen, heeft een humanistische beweging boeken nodig, artikelen, toespraken, cursussen, conferenties, studiegroepen, zomerscholen, sprekers en organisatoren en toegang tot de radio.”

Bovenstaande regels komen voor in een rapport, dat onlangs door een commissie is voorgelegd aan het bestuur van onze Britse zusterorganisatie, de British Ethical Union. In ons leidersblad „Kader” hopen we binnenkort het gehele rapport te kunnen afdrukken, omdat er ook voor ons een aantal dingen instaan die overdenking waard zijn.

Voor vandaag willen we volstaan met het citeren van de enkele regels, die hier boven staan, vooral omdat er duidelijk in wordt uitgedrukt, dat de verbreiding van de humanistische gedachte en de bouw van de humanistische beweging geen gemakkelijk karwei is, dat in een vloek en een zucht kan worden afgedaan. Daar kunnen nu zo langzamerhand al diegenen, die in de afgelopen jaren in ons land hun schouders eronder hebben gezet, over meepraten. Maar wie in staat is het geheel te overzien en enig begrip heeft van de grote invloed die door het Verbond wordt uitgeoefend, zal zich er af en toe wel eens over verwonderen, hoeveel in zo korte tijd door een kleine groep is tot stand gebracht.

Inderdaad een kleine groep. Want hoe wel we in vergelijking met andere organisaties er helemaal niet slecht afkomen en het altijd weer lukt een vrijgekomen plaats te vullen, toch moet dringend noodzake-

lijk werk blijven liggen of wordt het maar gedeeltelijk gedaan door een voortdurend gebrek aan mensen. We zijn er terecht trots op dat het werk in de gevangenissen en de arbeiderskampen steunt op vrijwilligers, die vrijwel al hun vrije tijd hieraan besteden. Maar tegelijkertijd weten we, dat we eigenlijk dit offer niet mogen vragen, en het alleen moeten doen, omdat het korps nog steeds te klein is. Datzelfde doet zich voor op alle andere gebieden van onze activiteit, bij het werk in de gemeenschappen, het houden van lezingen, enz.

Het is de voortdurende klacht van de gemeenschapsbesturen, dat de leden zo moeilijk in beweging te krijgen zijn. Men is van de noodzaak van een humanistische beweging natuurlijk overtuigd, is ook bereid er financiële offers voor te brengen, en af en toe eens een bijeenkomst bij te wonen, maar verder wenst men niet te gaan. Of liever, men zou wel willen, als men over wat meer tijd beschikte. Nu zijn er ongetwijfeld onder onze leden zeer velen die hun schaarse vrije tijd hard nodig hebben. Maar het wil er bij ons niet in, dat dit voor iedereen zou gelden en dat met een beetje goede wil er toch nog niet een paar uurtjes te vinden zouden zijn om die verbreiding van de humanistische gedachte, die we ons toch als taak hebben gesteld, wat sneller te doen plaats vinden.

We zijn er allemaal van overtuigd, dat ons ledental kan worden uitgebreid, als we er maar enige moeite voor doen. In tal van gemeenschappen, waar men met deze actie ernst heeft gemaakt, heeft men deze ervaring opgedaan, en men hoopt er in de komende maanden mee door te kunnen gaan. Als tenminste een groter aantal van onze leden die geciteerde regel uit het Britse rapport onderschrijven, n.l. dat het de eerste opgave van onze beweging is onze opvattingen in zo ruim mogelijke kring te verspreiden. En dat het tenslotte de leden zijn die de beweging vormen.

Th. P.

Doel en taak

Onder humanistisch geestelijke verzorging is te verstaan de systematische ambtshalve bemoeienis met de mens in zijn levensmoeilijkheden en bij de ontplooiing van zijn mens-zijn, ten einde de krachten te activeren die hem in staat stellen zelfstandig een levensovertuiging te hanteren. Ambtshalve betekent hier niet noodzakelijk professioneel, maar wil zeggen dat aan iets anders gedacht moet worden dan aan belangstellende toewijding op basis van toevallige menselijke verhoudingen. Anderzijds moet bemoeienis niet verstaan worden als bemoeizucht, maar als uitdrukking van menselijke solidariteit onder eerbiediging van ieders fundamentele zelfstandigheid. Zo is geestelijke verzorging ook niet een neerbuigende toenadering tot de zoekende mens, maar een beroep op het mens-zijn en een oproep tot menswording van ieder mens.

Er is een Centrale Commissie Geestelijke Verzorging (C.C.G.V.) door het Hoofdbestuur ingesteld, die tot taak heeft het geestelijk verzorgingswerk te stimuleren, te coördineren en te leiden. De commissie is verantwoording verschuldigd aan het Hoofdbestuur.

Teneinde te waarborgen dat deze vorm van praktisch werk zo verantwoord mogelijk geschiedt, is het gewenst, eerst contact te zoeken met het secretariaat der Commissie alvorens over te gaan tot het uitvoeren van plannen op dit terrein in Gemeenschappen en Gewesten.

Samenstelling

In de Commissie hebben zitting de centrale functionarissen voor de verschillende takken van werkzaamheden en enkele vertegenwoordigers van het centrale apparaat, te weten:

Dr. J. P. van Praag en C. H. Schonk, voorzitters; L. Esmeyer, secretaris; D. Th. F. d'Angremond, Mevrouw D. Heroma-Meilink, H. J. J. Lips, P. A. Pols, Mevrouw A. Treurniet-Wiersma, leden.

Van de leden der Commissie zijn met speciale taken belast:

D. Th. F. d'Angremond: Centraal Geestelijk Raadsman voor de geestelijke verzorging in en vanuit de Gemeenschappen van het H.V. en in de Sanatoria en voor de leiding aan en het contact met Plaatselijke Geestelijke Raadslieden en Bureau-Raadslieden;

H. J. J. Lips: Centraal Geestelijk Raadsman van het Humanistisch Thuisfront voor de geestelijke verzorging van militairen;

C. H. Schonk: Centraal Geestelijk Raadsman voor de geestelijke verzorging in arbeiderskampen;

Mevr. A. Treurniet-Wiersma; centraal Geestelijk Raadsvrouw voor het ziekenbezoek;

Mevr. D. Heroma-Meilink: Contactpersoon vanwege de Stichting Bureaus voor Levens- en Gezinsmoeilijkheden;

P. A. Pols: Contactambtenaar voor de Geestelijke Raadslieden bij de inrichtingen van Justitie.

Secretariaat

Het secretariaat der Commissie, waaraan alle correspondentie gericht dient te worden, is gevestigd op het Centraal Bureau van het Humanistisch Verbond, Oudegracht 152, Utrecht.

Benoemingen

De benoeming van Plaatselijke Geestelijke Raadslieden geschiedt door de Gemeenschappen, in overleg met de C.C.G.V. en onder goedkeuring van het Hoofdbestuur, steeds voor de tijd van één jaar.

De benoeming van Geestelijke Raadslieden voor de arbeiderskampen, inrichtingen van Justitie en kinderbeschermingsinrichtingen geschiedt (Slot op volgende pagina

Vervolg van vorige pagina)

op voordracht van de C.C.G.V. door het Hoofdbestuur, met mededeling van benoeming door het Centraal Bureau aan de Gemeenschappen waarvan de betrokken Raadslieden deel uitmaken.

De benoeming van Raadslieden vanwege de Stichting Bureaus voor Levens- en Gezinsmoeilijkheden geschiedt op voordracht van het Bestuur der plaatselijke Stichting door het Hoofdbestuur, met mededeling van benoeming door het Centraal Bureau aan de Gemeenschappen waarvan de betrokken Raadslieden deel uitmaken.

Plaatselijke commissies

In de plaatselijke Commissie Geestelijke Verzorging van een Gemeenschap kunnen zitting hebben: Plaatselijk Geestelijk Raadsman (voorzitter), Leider (ster) Ziekenbezoek, Leider(ster) Bejaardenwerk, Geestelijk Raadsman Gedetineerden, Geestelijk Raadsman Arbeiderskampen, Geestelijk Raadsman Militairen, Geestelijk Raadsman Gerepatrieerden, Raadsman Bureau voor Levens- en Gezinsmoeilijkheden, Raadsman B.B., vertegenwoordiger Humanitas en eventuele Leider Wijkhoofden. Zij vergaderen tenminste éénmaal per twee maanden.

De plaatselijke Commissie Geestelijke Verzorging adviseert het Gemeenschapsbestuur, bevordert de geestelijke verzorging in de ruimste zin en regelt de daaruit voortvloeiende werkzaamheden. Omtrent de organisatie van de plaatselijke geestelijke verzorging blijft zij verantwoording verschuldigd aan het Gemeenschapsbestuur.

Het is bijzonder gewenst dat uit de Plaatselijke Commissie Geestelijke Verzorging een werkcommissie wordt gevormd, bestaande uit de Plaatselijke Geestelijke Raadsman, de vertegenwoordiger van Humanitas en één van de overigen. Deze werkcommissie is belast met de dagelijkse leiding van de werkzaamheden.

Op ieder van de leden der plaatselijke Commissie Geestelijke Verzorging rust een plicht tot geheimhouding ten aanzien van hen met wie zij ambtshalve in aanraking komen. Voor de uitvoering van hun werk blijven zij direct verantwoordelijk aan hun eigen Centraal Geestelijk Raadsman (Gedetineerden, Arbeiderskampen, Thuisfront, enz).

Orgaan

Er verschijnt een centraal periodiek „Kader” voor functionarissen van het Humanistisch Verbond, waarin is opgenomen de rubriek „Geestelijke Verzorging” van de C.C.G.V., bestemd voor hen die op het gebied van de geestelijke verzorging werkzaam zijn. Het orgaan wordt gratis aan hen toegezonden.

Bibliotheek

Er is een bibliotheek van boeken en tijdschriften die verband houden met het werktein van de Commissie. Deze publicaties zijn beschikbaar voor alle werkers in de geestelijke verzorging. Een catalogus is te verkrijgen bij het Centraal Bureau van het Humanistisch Verbond, Oudegracht 152, Utrecht, telefoonnummer 030-10163.

NIEUWE UITGAVEN

In de komende weken komt de kalender 1959 van de pers. Spoedig bestellen wordt aangeraden en wel bij het Centraal Bureau van het Humanistisch Verbond, Oudegracht 152 te Utrecht. Eveneens is verschenen een herdruk van de bekende brochure „Een verrassende ontmoeting” terwijl ook de jubileumbrochure „Dit wordt gedaan” binnenkort opnieuw verschijnt. De laatste is natuurlijk bijgewerkt en vormt uitstekend materiaal om belangstellenden op de hoogte te brengen van het werk van het Verbond.

Het Anker-Clubhuiswerk

Bij dit jeugdwerk van zeer bijzonder karakter zijn nogal wat leden van het Verbond betrokken. Maar de meesten van ons, vooral buiten de grote steden, hebben er nog nooit van gehoord. Het leek ons daarom wel nuttig onderstaand overzicht van de hand van onze centraal geestelijke raadsman d'Angremont, die ook lid van het dagelijks bestuur van de stichting Ankerwerk is, over te nemen.

De clubhuizen en hun bevolking

Welke zijn de kenmerken van de jeugd, voor wie deze clubhuizen zijn bedoeld? Deze jongens en meisjes behoren tot de laagste maatschappelijke klasse; zij komen uit gezinnen van de zgn. losse arbeiders, straatventers, marktkooplieden, werklozen enz. Zij wonen in volksbuurten, in te kleine en overvolle huizen en behoren dikwijls tot de zwak-sociale of a-sociale gezinnen. Zij reageren sterk primair, gevoelsmatig, zijn vaak agressief en hebben geen doorzettingsvermogen. Zij zijn uiterst moeilijk te binden en worden gehandicapt door een collectief minderwaardigheidsgevoel. Zij hebben een heel grote mond, kennen de gemeenste scheldwoorden, zijn brutaal als de beul, maar vaak bang in het donker. Zij kunnen zich niet zelfstandig gedragen en kennen slechts groepsverbanden via de straat of het werk.

De meeste van deze kinderen gaan werken, zodra dit volgens de wet is toegestaan. De jongens worden losse arbeiders, de meisjes gaan enkele jaren naar fabriek of atelier om vroeg te trouwen en slecht voorbereid een gezin te gaan verzorgen.

Het Ankerwerk tracht het leven van deze jongens en meisjes in gunstige zin te beïnvloeden door hen in clubhuizen in aanraking te brengen met een democratische gemeenschap in hun eigen omgeving. Het clubhuis tracht in het sociale vlak hen tot groepsvorming te brengen met betrekking tot menselijke verhoudingen. Deze clubhuizen zijn gevestigd in Amsterdam (3), Den Haag (2), Rotterdam (3) en Haarlem (1).

De Stichting Ankerwerk

Na het ontstaan van plaatselijke clubhuizen (door initiatief van de A.J.C.) was het nodig, dat er een centraal bestuur kwam, om het werk en de financiële voorzieningen te coördineren. Dit is tevens van belang voor de leidersvorming en de groei van het werk in de praktijk, welke uitwisseling van ervaringen vraagt. Helaas wordt veel tijd van de bestuurders der landelijke stichting gevraagd voor de nijpende financiën. De begrotingen van het landelijke Ankerwerk vertonen de laatste jaren nadelige saldi, welke tussen de f 22.000,- en f 35.000,- schommelen. Daarbij is alle overheidssubsidie volgens de voorwaarden van Vorming Buiten Schoolverband (V.B.S.) reeds in rekening gebracht. Men

zal begrijpen onder welke druk besturen en medewerkers het praktische werk verrichten. De mogelijkheid om voort te gaan is alleen gelegen in subsidiëring door particulieren en organisaties. Werkgevers en het Centraal Sociaal Werkgevers Verbond (C.S.W.V.) verdelen hun subsidies aan verschillende clubhuizen, doch vragen vaak wat uit andere kringen komt.

Bij het 50-jarig bestaan van de Centrale Arbeidersverzekeringbank is een bedrag van f 170.000,- beschikbaar gesteld voor de stichting van drie nieuwe clubhuizen (in Amsterdam-Noord, in Rotterdam en in Den Haag) maar het bouwen van nieuwe clubhuizen brengt een verzwaring van de jaarlijkse exploitatie-lasten mee. Elke uitbreiding van het Ankerwerk schept nieuwe problemen, vooral financiële.

Activiteiten

In de clubhuizen leeft een bevolking, die varieert van 7 tot 17 jaar. Iedere middag om 4 uur gaan de deuren van het Anker open en iedere jongere is geheel vrij om binnen te komen. Van 4 tot 6 uur vindt men er uitsluitend kinderen van 7 tot 12 jaar, hiervoor is het zgn. *naschooltijdwerk* bestemd, hetgeen bestaat uit gemeenschapsspelletjes, handenarbeid, plakken, knippen, lezen, maar ook het huiswerk dat van school wordt meegebracht, wordt afgemaakt. 's Avonds houden de oudere jongens zich bezig met timmeren, metaalbewerken, figuurzagen, schilderen, knutselen (vooral met elektrische apparaten).

Verder wordt gebruik gemaakt van leeszaal, tafeltennis, sjoelbak en een zelfverdedigingscursus. Er is in elk clubhuis een jongenskamer, waar zij rustig kunnen praten of vergaderen.

Voor de meisjes zijn er activiteiten als pitriten, koken, kinderverzorging, naaien, het inrichten van een woning (waarvoor de meisjeskamer als „toon”zaal dienst doet) en kinderspeel (groene zwanen, witte zwanen) waarvoor zij zich op straat generen.

Regelmatig worden films vertoond, er is een spaarkas voor zomerkampen, terwijl de laatste 3 jaar voor diegenen die niet naar buiten kunnen gaan, een speciaal vakantie-program (in overleg met de jongens) werd gecreëerd (Jongensstad in Amsterdam-Noord) met eigen gemeenteraad, brandweer, politie enz.

Medewerkers

Ieder clubhuis heeft een leider(ster) met één of twee helpers, die gesalarieerd worden door het Ankerwerk, de overige medewerkers (sters) doen dit belangeloos; deze vrijwillige krachten komen veelal uit de georganiseerde arbeidersbeweging, Humanitas en Humanistisch Verbond.

KERSTKAMP 1958 DE ARK

Het Kerstkamp 1958, dat ook dit jaar in „De Ark” te Nunspeet zal plaatsvinden, duurt iets langer dan gewoonlijk en wel van woensdag 24 december (aanvang vóór de warme maaltijd van 18 uur) tot en met zondag 28 december (ná de maaltijd). De leiding berust evenals vorig jaar bij de heer en mevr. Bosman uit Amsterdam.

Het programma zal afwisselend zijn en de deelnemers van vorige kampen weten dat de gezelligheid niet wordt vergeten. Ook nu kunnen geen kinderen jonger dan 16 jaar worden toegelaten.

De prijs bedraagt thans f 30,- per persoon, of

f 27,50 voor wie door omstandigheden de eerste maaltijd op woensdag niet kan bijwonen.

Schriftelijke aanmelding dient te geschieden vóór 1 december aan „De Ark”, Belvédèrelaan 14 te Nunspeet. Leden van het Humanistisch Verbond, die zich vóór 1 november opgeven, men verzocht bij zijn opgave te vermelden of men lid van het H.V. is. Het verdient tevens aanbeveling, om, als men samen met vrienden komt, in de opgave alle namen en adressen te vermelden, hetgeen de beheerder veel werk bespaart bij de indeling van de kamers.

Haagse humanisten bezochten
Nederlandse burchten

Evenals twee jaar geleden heeft de Haagse Gemeenschap ook dit jaar weer een kastelentocht georganiseerd. Op zondag 6 juli 's ochtends 8 uur vertrokken we met twee autobussen uit Den Haag naar Leiden, waar we een aantal Leidse geestverwanten ophaalden. In snel tempo ging het nu langs de Oude Rijn naar Woerden, waar we vanuit de bus een blik wierpen op het 15de eeuwse poortgebouw, een goed bewaard gebleven restant van het eens door de bisschop van Utrecht gestichte kasteel. In Vleuten zagen we de typische 17de eeuwse huisjes, witgekalkt met rieten daken en trapgeveltjes, welke bij de kerk zijn gelegen. Onze eerste pleisterplaats op deze tocht was het imposante kasteel De Haar. De Haar werd in 1892 door de bekende architect Cuypers gebouwd,

vang van dit merkwaardige bouwwerk. Omstreeks 12 uur verlieten we De Haar met als doel Utrecht.

Bij Vleuten zagen we vanuit de bus een zware vierkante toren in een weiland, de overblijfselen van kasteel Den Ham, daterend van 1200. Het volgende traject stond in het teken van drie bekende figuren, nl. Erasmus, keizer Wilhelm II en Hugo de Groot (bien étonnés de se trouver ensemble!). In ons mooie, modern ingerichte Erasmushuis in Utrecht hadden we dank zij de goede zorgen van de beheerders, de heer en mevrouw Floor, gelegenheid de inwendige mens te versterken. Wij zijn tot de conclusie gekomen, dat een bezoek aan ons Erasmushuis zeker de moeite waard is. (Tussen twee haakjes, als u nog naar de Expo in Brussel

op zondagen heen om de snuifdozen van Frederik de Grote, de gouden borden, de maarschalksstaven, het zilverwerk en last but not least het Meissnerporselein te komen bekijken. Dit statige omgrachte landhuis met zijn twee vooruitstekende vleugels ligt in een groot park. Van het Middeleeuwse kasteel is alleen de ronde hoektoren aan de achterzijde nog bewaard gebleven. De gids moet, zo concludeerden wij, indertijd een toegewijd dienaar van „der Kaiser” geweest zijn. Het staat overigens wel vast, dat wij deze toewijding voor de ex-keizer niet opgebracht zouden hebben. Jammer vonden we het in ieder geval, dat Wilhelm hier niet reeds in 1913 in plaats van 1920 zijn intrek had genomen. Misschien waren de jaren 1914-1918 dan vreedzamer verlopen. Zeker is in ieder geval dat Hugo de Groot de zaak van de wereldvrede meer gediend heeft dan Wilhelm.

De Groot's tijdelijke en onvrijwillige verblijfplaats Loevestein was het einddoel van onze tocht. Dit grimmige slot bereikten we na een half uur varen met de boot vanaf Gorinchem. Terwijl wij in de verte de torens van Loevestein zagen opdoemen citeerde de kapitein de bekende regels van Tollens:

„Waar Maas en Waal te zamen spoelt,
En Gorcum rijst van ver,
Daar heft zich op den linkerzoom
En spiegelt in den breeden stroom
Een slot van eeuwen her.”

Hier wachtte ons de enthousiaste slotbewaarder Peter van Andel, die ons na een warme „hap” rondleidde door zijn oude burcht. Loevestein is waarschijnlijk gesticht omstreeks 1360 en heeft ondanks veranderingen zijn middeleeuws karakter goed behouden. Het is een imponerend bouwwerk met twee zware vierkante torens. Enkele eeuwen is Loevestein staatsgevangenis geweest en sedert de 19de eeuw een vesting, die deel uitmaakte van de Hollandse Waterlinje.

Hier zagen we de kamer, waar Hugo de Groot, de grondlegger van het Volkenrecht, gevangen heeft gezeten. Merkwaardiger nog dan de geschiedenis van de boekenkast vonden wij het verhaal van een remonstrantse predikant, die wist te ontsnappen door middel van de volgende ingenieuze methode. Met kaarsen wist hij in de loop van maanden een rond gat in de vloer onder zijn bed te branden. Aangezien het zijn taak was visnetten te maken, had hij het materiaal bij de hand, waarmee hij zich door de vloer in de keuken kon laten zakken. Vanuit de keuken slaagde hij er in buiten het slot te komen, waarna hij de rivier overzwom en naar Frankrijk vluchtte. De verhalen, die Peter van Aniel ons vertelde werpen wel een schril licht op de onmenselijke toestanden, welke in die romantische „goede, oude tijd” heersten.

De grote ridderzaal, tot voor kort nog een kale, sombere ruimte, had een geheel ander aanzien gekregen door drie nieuwe kaarsenkronen en de onlangs geplaatste tafels en kiststoelen, in laat-Gothische stijl ontworpen. De echtgenote van Peter van Andel had de ridderzaal verfraaid met een twaalfstal wapenborden, die zij zelf had geschilderd. In deze stijlvolle ridderzaal hebben we bij kaarslicht een uur lang geluisterd naar het prachtige luistspel en de liederen van de bekende zanger Harry van Oss. Hoe goed konden wij ons hier, luisterend naar ridderballaden en oude volksliederen, verplaatsen in de sfeer van een middeleeuwse burcht. Onze „minstreel” kreeg dan ook een welverdiend langdurig applaus. Om kwart over negen namen we afscheid van Loevestein en onze gastheer. Deze kastelendag heeft ons er weer opnieuw van overtuigd, hoeveel historische schoonheid ons land te bieden heeft aan wie er een open oog voor heeft.

Mogelijk worden dergelijke kastelentochten een Haagse traditie. Misschien een traditie, die in andere gemeenschappen navolging vindt?

P. KRUG

Op de trappen van kasteel de Haar

waarbij hij zich hield aan het grondplan van de bestaande ruïne.

de bestaande ruïne. Cuypers heeft hierbij zijn liefde voor een neogotische stijl wel erg sterk doen spreken, zodat van het middeleeuws karakter van de Haar vrijwel niets is overgebleven. Toch is hier een groots bouwwerk verrezen, een imponerend slot met grote torens, dat zeker bewondering afdwingt, ook al zou men hier en daar kritiek willen uitoefenen op de werkwijze van de architect. De vroegere binnenplaats is door dr. Cuypers overdakt. In deze ruimte, die men het eerst betreedt, vindt men een fantastische verzameling kunstvoorwerpen: oude meubelen, schilderijen, Chineses en Japans porselein enz. Ook de prachtige wandtapijten (15de en 16de eeuw) van de verschillende zalen trokken onze aandacht. Allerlei kostbare curiositeiten treffen men hier aan, zoals het kinderkoetsje van Lodewijk XIV en de draagstoel van een Japanse prinses. De gids vertelde ons, dat het kasteel 200 kamers en niet minder dan 33 badkamers telt, hetgeen wel een indruk geeft van de om-

gaat, vergeet u dan vooral niet ook eens een bezoek te brengen aan dat andere Erasmushuis in Anderlecht bij Brussel, waar men zoveel herinneringen aan het leven en werk van onze grote voorganger vindt). Van Utrecht brachten de bussen ons nu naar het kleine kasteeltje Moersbergen bij Doorn. Bij hoge uitzondering hadden wij van de eigenaar vergunning gekregen voor een wandeling door de tuinen. Wij hebben genoten van de stilte en de intimiteit van dit lustoord, waar de zwanen met hun jongen in de slotgracht en de vijvers de aandacht van alle excursionisten hadden. Moersbergen werd in 1539 door de Staten van Utrecht als ridderhofstad erkend. In 1928 onderging dit mooie kasteeltje een grondige restauratie. Wie er meer over wil weten leze het boek van Anne Berendsen „Samenspel der eeuwen; het huis van een verzamelaar”.

Een grote tegenstelling tot het rustige Moersbergen vormde wel het bekende Huize Doorn, van 1920 tot 1941 verblijfplaats van de Duitse ex-keizer Wilhelm II. Honderden trekken hier

VOLGENS de statuten zijn leden, die niet wonen in een tot een bepaalde gemeenschap behorend gebied, algemene leden. Zij kunnen zich echter, indien zij daar prijs op stellen, bij een naburige gemeenschap aansluiten, waarvoor het hoofdbestuur toestemming moet geven.

Doordat zij geen lid zijn van een gemeenschap missen zij veel. Aan de vele en veelsoortige activiteiten hebben zij geen deel en het zo gewaardeerde contact met andere leden ontbreekt. Toch kan het zijn, dat in hun naaste omgeving een lid van het Verbond woont, die in dezelfde omstandigheden verkeert. Om dit te weten te komen, kan men zich wenden tot de secretaris van het gewest, waarin men woont.

Hieronder volgt een lijst van namen en adressen van deze functionarissen die bovendien tot taak hebben de algemene leden in hun gewest op de hoogte te houden van gewestelijke bijeenkomsten, familiedagen, studieconferenties enz. Stelt u zich eens met hen in verbinding.

Noord-Brabant. W. Gijzen, Jan Erasstraat 32, Tilburg, tel. 04250-21020.

Drente. B. Lageman, Oost 80, Ter Apelkanaal, tel. 977.

Friesland. L. Kamminga, Groningerstraatweg 132, Leeuwarden.

Gelderland. Mej. J. M. Alberts, Zutphenweg 72, Lochem, tel. 06730-1674.

Groningen. K. Beukema, Gratemastraat 5a, Groningen.

Noord-Holland. W. F. Koeman, Burg. Peecklaan 22, Schoorl, tel. 02209-467.

Zuid-Holland. Mej. G. C. E. Doorschodt, J. P. Coenstraat 42, Den Haag, tel. 01700-724033.

Limburg. Mevr. H. van Ackooy-Bleidië, Treebeekplein 22, Treebeek, tel. 04448-1674.

Overijssel. H. J. Eising, Chr. Huygenslaan 22, Hengelo (O.), tel. 05400-6060.

Utrecht-Het Gooi. Mevr. E. van Riet, Park Welgelegen 23, Driebergen, tel. 03438-2637.

Zeeland. J. Lekkerkerker, Kleine Kade 15, Goes.

HET KOST U NIETS

Met een heel klein beetje moeite zouden in verschillende gemeenschappen nieuwe leden kunnen worden ingeschreven, terwijl die leden niets hoeven te betalen. Dat lijkt nogal vreemd, maar het is in werkelijkheid doodeenvoudig. Men heeft hier en daar de ontdekking gedaan, dat er nog tal van echtparen zijn, waarvan de man lid is van het Verbond en de vrouw niet. Dat laatste kan het gevolg zijn van een bewuste keuze, maar ook omdat gemeend wordt, dat het voldoende is als de man als lid staat ingeschreven. Op die gevallen hebben we het oog. Beiden kunnen lid zijn, met dezelfde rechten (en plichten) maar de contributie blijft gelijk. Het voordeel is, dat de vrouw meer in het werk wordt betrokken en dat de gemeenschap meer leden krijgt, wat voor het bestuur altijd een prettige zaak is.

Bejaardenkamp „De Ark” 1958

Deze jaarlijkse bijeenkomst, die van 14-21 juni werd gehouden met 46 deelnemers en deelnemers, is een groot succes geworden. Helaas moesten enkele late aanmeldingen worden afgezegd. Wij willen hier gaarne enige indrukken en belevenissen van deze prettige week laten volgen.

Bij aankomst tussen 4 uur en half vijf troffen wij de heer Dimmendaal aan het station en ging het gezelschap per bus naar „De Ark”. Daar aangekomen zagen wij bekende gezichten van vorige jaren en werd er over en weer nader kennis gemaakt. Daarna installeerden we ons op de toegewezen kamers. Al spoedig bleek, dat we als geestverwanten in een vriendenclub waren opgenomen. Vanzelf maakten wij ook kennis met de familie v. d. Dijk, die de leiding op zich had genomen.

Na afloop van het eerste middagmaal heeft mevr. v. d. Dijk ons enigszins haar plannen voor de komende dagen medegedeeld. Het begon zondagmorgen met het luisteren via de radio naar de lezing van de heer Lips over „Mijn zoon moet in dienst”. 's Avonds werd er over dit onderwerp (ingeleid door mevr. v. d. Dijk) door velen van gedachten gewisseld en bleek het, dat de meningen nogal uiteen liepen.

Het zou niet doenlijk zijn uitvoerig verslag te geven over alle belevenissen van die prettige dagen, ook al vanwege de beperkte ruimte in „In en Om”, die ons zal worden toegestaan. Zo denken wij dan nog even terug aan:

1. de zijtes op het mooie terras van „De Ark” en de wandelingen in de bosrijke omgeving;
2. het voorgelezen door mevr. v. d. Dijk;
3. de toepasselijke voordracht voor ons ouderen door dr. Prins;
4. de busreis naar Harderwijk en Lelystad;
5. het bezoek aan het Militair-tehuis van het Thuisfront;
6. de „bonte avond”, die zo buitengewoon goed verzorgd was met een keur van voordrachten door enkele ouderen tussen de 60 en 90 jaren;
7. de laatste avond van onze samenkomst, toen Wim Dimmendaal Jr. voor ons zijn schitterende serie dia's op het grote doek vertoonde. Voor een groot deel waren het unieke natuurofnamen met mooie lichteffecten. Als verrassing werd ons nog een dubbele tractatie aangeboden, waarvoor wij de goede gever bij deze nog hartelijk dankzeggen.

Tot slot mogen wij wel aannemen namens het hele gezelschap hulde te brengen aan het geachte Bestuur van het Verbond, alsmede aan de families v. d. Dijk en Dimmendaal voor de goede leiding en verzorging.

Familie Kl.

WOORD VAN DE WEEK

Er zijn duizenden luisteraars naar de radiopraatjes en velen van hen vragen daarna om toezending van het verslag dat als Woord van de Week inderdaad elke week verschijnt. Men schijnt echter nog niet algemeen te weten, dat men zich hierop kan abonneren voor de prijs van f 4,- per jaar.

Wie zich nu bij de administratie Oudegracht 152 te Utrecht voor het jaar 1959 opgeeft, krijgt alle in 1958 nog te verschijnen nummers gratis.

En waarom zou u uw kinderen of familieleden in het buitenland daar niet eens mee verrassen? Het kost slechts f 0,60 meer en ze hebben er een heel jaar plezier van.

Steunt ons werk!

Het Humanistisch Verbond heeft voor de financiering van zijn werkzaamheden meer nodig dan alleen de contributies van zijn leden. De begroting voor 1958 vertoont een verschil van niet minder dan f 25.400,- tussen de geraamde uitgaven en de ontvangsten uit contributies en rente. En dan moet nog allerlei werk blijven liggen om het tekort niet nog groter te doen zijn.

Giftten tot ieder bedrag zijn ons welkom! De girorekening van het Humanistisch Verbond is 304960, Utrecht. De verantwoording van de binnengekomen giften geschiedt regelmatig in „In en Om” onder vermelding van het bedrag en de initialen van de schenker. Bovendien ontvangen zij, die een bedrag van f 10,- of meer storten, een door de penningmeester persoonlijk getekende ontvangstbevestiging.

Verantwoording van giften

I. over de maanden januari tot en met maart:
C. V. te M.-B. f 7,15; A. v. d. M. te H. f 4,50; J. S. te Z. f 30,-; L. v. G. te M. f 5,-; B. J. M. te A. f 500,-; C. H. S. te D. f 252,14; F. A. te O.-B. f 5,15; C. B.-S. te K. f 10,-; W. M. J. B. te Z. f 5,-; M. d. J. te S. f 5,-; M. W.-N. te B. f 25,-; J. B. v. D. te U. f 2,-; H. A. H. te R. f 2,50; P. M. H. S. te A. f 10,-; H. J. F. R. te E. f 25,-; L. M. A. te A. f 250,-. Totaal f 1138,44.

II. over de maanden april en mei:
G. d. G. te K. f 22,-; J. S. te Z. f 20,-; T. M. v. E. te W. f 60,-; J. H. v. d. L. te A. f 100,-; P. en S. te Z. f 2500,-; C. H. S. te D. f 309,83; Collecte H. J. G. te N. N. f 5,-; Collecte Congres te Wageningen f 385,87. Totaal f 3402,40.

III. over de periode van 1 juni tot 10 augustus:
J. S. te Z. f 20,-; J. v. P. te V. f 600,-; W. K. te A. f 3,-; H. G. te G. f 1,-; T. M. v. E. te W. f 52,-; L. B. te G. f 10,-; C. H. S. te D. f 471,52. Totaal f 1157,52.

Totaal Generaal per 10 augustus: f 5698,36.

HET BEJAARDENKAMP

Uit een brief, die één van de deelnemers ons schreef, nemen wij nog het volgende over:

„Wij staan buiten het Verbond, maar wanneer ik probeer weer te geven, wat wij deze week samen hebben doorleefd, dan is daar in ons een gevoel van grote blijdschap en dankbaarheid, dat wij hier zijn geweest.”

„Alles heeft meegewerkt om deze week tot een vreugde te maken, het heerlijke zomerweer, de prima verzorging door de Dimmendaals en hun staf, wien niets te veel is, de leiding van mevr. en de hr. v. d. Dijk, die week de geestelijke moeder en vader van het grote gezin, de lezing die Dr. Prins voor ons heeft gehouden en de luim, de gulle lach en de onderlinge plagerijtjes van onze tafelgenoten.”

„Een hoogtepunt was ook de bonte avond, waaraan velen hun medewerking verleenden en de anderen dankbare toehoorders waren. Er werden tochtjes gemaakt en gewandeld en heerlijk geluierd in de koesterende zon op het terras onder genot van een kopje koffie of thee.”

„En bij het afscheid is er blijdschap om al het mooie en goede wat wij van elkaar hebben ontvangen en een tikkeltje weemoed, omdat wij elkaar misschien nooit meer zullen zien.”